

Třebušín, okr. Litoměřice, Ústecký kraj

Zříceniny středověkého hradu Kalich

(15.–16. století)

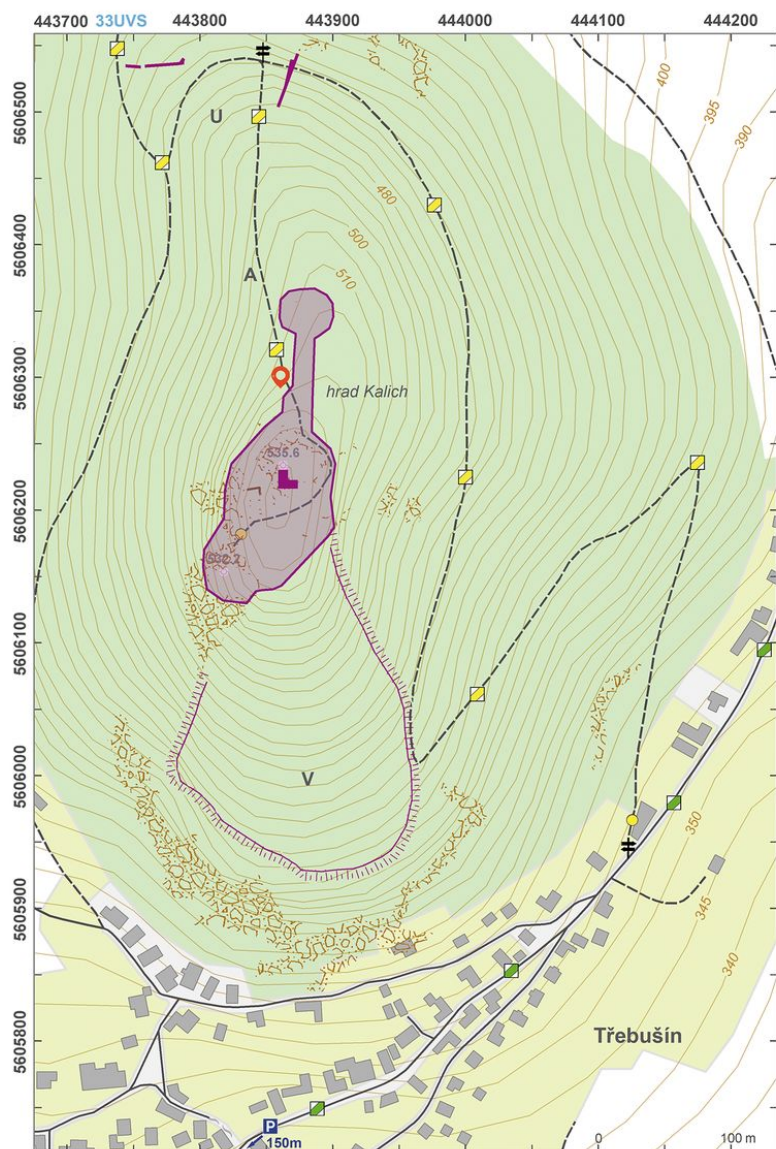

Hrad Kalich byl vystavěn na dominantním vrchu Českého středohoří v r. 1421 jako významný husitský vojenský bod v severozápadních Čechách a zároveň soukromé sídlo hejtmana Jana Žižky. V rukou kališníků zůstal i přes mnohé spory o jeho vlastnictví až do r. 1438. V dalších letech měnil majitele a naposledy byl obýván v 80. letech 15. století. Vzhledem ke krátkému životu je hrad zachován v podstatě v původní podobě, až na zásah z 19. století, kdy zde fungovala výletní restaurace s vyhlídkovým pavilonem. Funkce řady budov však není jasná, protože Kalich dosud nebyl podroben rozsáhlejšímu archeologickému výzkumu. Na svazích vrchu se rozkládají další terénní relikt, které pravděpodobně souvisejí s ležením husitského vojska.

Literatura: Menclová 1972b; Smetana – Gabriel 1982; Gabriel – Panáček 1998; Sedláček 1998a; Durdík 2009; Sýkora 2014.

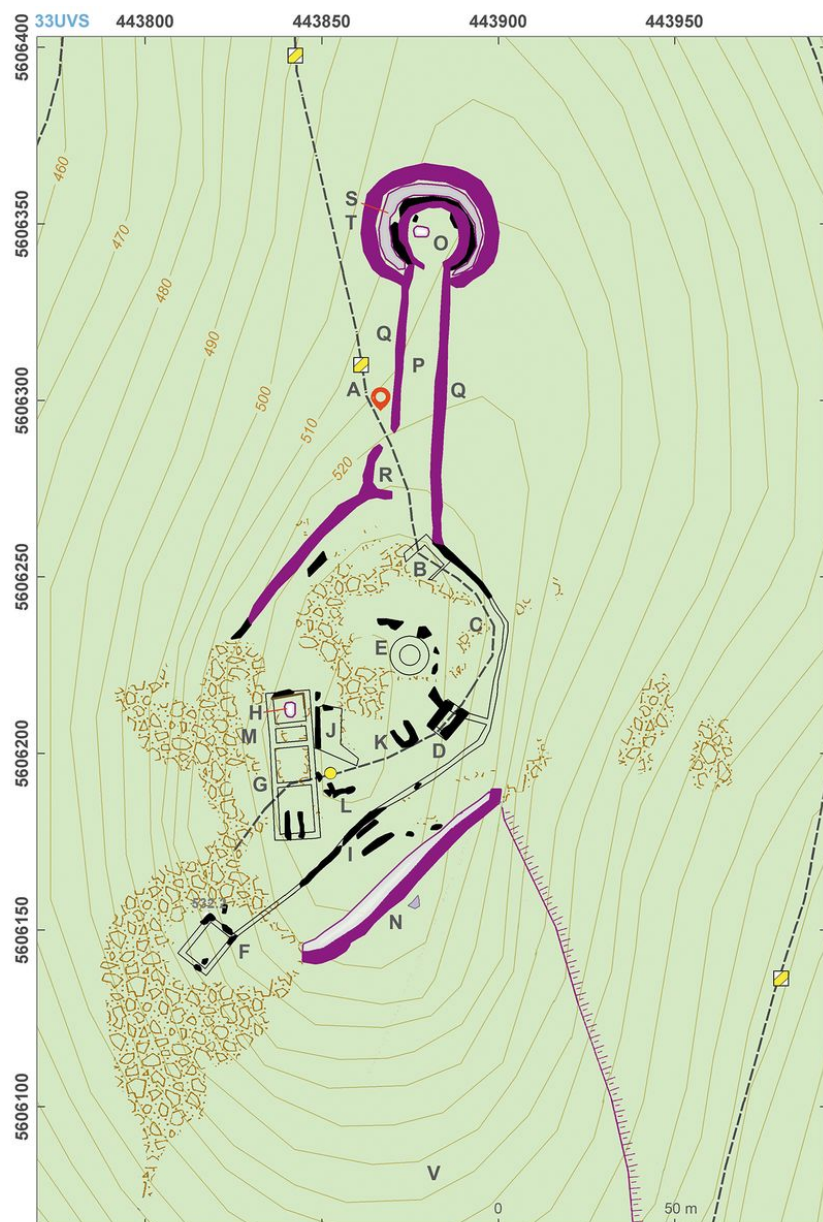
Navigační bod: N 50°36'20.94", E 14°12'24.30" (vstup do hradu).

Vysvětlivky k mapám: A – jádro hradu; B – pozůstatky třetí brány; C – prostor čtvrté brány; D – pátá, věžovitá brána; E – poloha útočištné věže; F – pozůstatky obytné věže či věžovitého paláce; G – pozůstatky vícedílného paláce; H – studna či cisterna; I – val s obezděným čelem a příkopem; J – pozůstatky dvouprostorové stavby; K – obdélná stavba, možná až z 19. století; L – pozůstatky další stavby; M – místo lehčí zástavby; N – val a příkop; O – vysunutě dělostřelecké postavení s komorovými střílnami; P – opevněný koridor mezi hradem a vysunutým postavením; Q – sypané valy s kamennou obezdívkou; R – prostor druhé brány; S – příkop; T – val; U–V – opevněné plochy, ležení husitských vojsk či mladší hospodářské areály.

Přístupová mapa.

Podle Kuna a kol. 2014.

Plán lokality.

Podle Kuna a kol. 2014.

Vstup do hradu pátou branou.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Pátá brána.

Foto Z. Kačerová, 2014.

Valové opevnění v severním předpolí hradu.

Foto D. Mikoláš, 2014.

Panoramatické foto Třebušínska. Vlevo hrad Panna, uprostřed hrad Kalich, vpravo hrad Litýš.

Foto M. Sýkora, 2012.